Kui oluline on sündimus valijate arvates?

Tanel Paas

MTÜ Ühiskonnauuringute Instituut

Otepää

11.09.2026

Küsitluse metoodika

Veebipõhine küsitlus: kord kvartalis umbes **3000 täisealist Eesti kodanikku**

Kahe järjestikuse laine vastajatest on umbes **85% samad inimesed**

10 küsitluslainet: oktoober 2023 kuni august 2026

Vastajatelt küsitakse:

"Palun järjestage tähtsuse järgi 5 teemat, millega tuleks Eestis eelisjärjekorras tegeleda.Eelisjärjekord tähendab teemasid, mille kohta leiate, et need vajavad praegust olukorda ja tulevikuvaadet arvesse võttes riiklikult enim tähelepanu"

29 teemat jagati kahte plokki: vastaja valis mõlemast viis ning reastas seejärel kümne valitud teema seast lõpliku esiviisiku

Vaatame, kui suur osa vastajatest paigutas teema **esimesele kohale või esikolmikusse**

Tulemused on **kaalutud** ja iga laine üldpilti vaadeldakse eraldi

Viimane laine: august 2026, 3006 vastajat, Norstat Eesti AS

Küsitluses hinnatud teemad

Inflatsioon

Tervishoid

Riigikaitse

Madal sündimus

Pered ja lapsed

Kõrged maksud

Ebaefektiivne valitsus

Energeetika

Töötus ja vaesus

Pensionid

Vaenulikkus ja lõhestatus

Korruptsioon

Haridus

Teadus ja innovatsioon

Eluasemed ja elukallidus

Piirkondlik mahajäämus

Võimalik majanduskriis

Astmeline tulumaks

Siseturvalisus

Kõrge immigratsioon

Eelarvetasakaal

Eestikeelne õpe

Kliimamuutused

Pankade kõrgem maksustamine

Transport

Geopoliitilised muutused

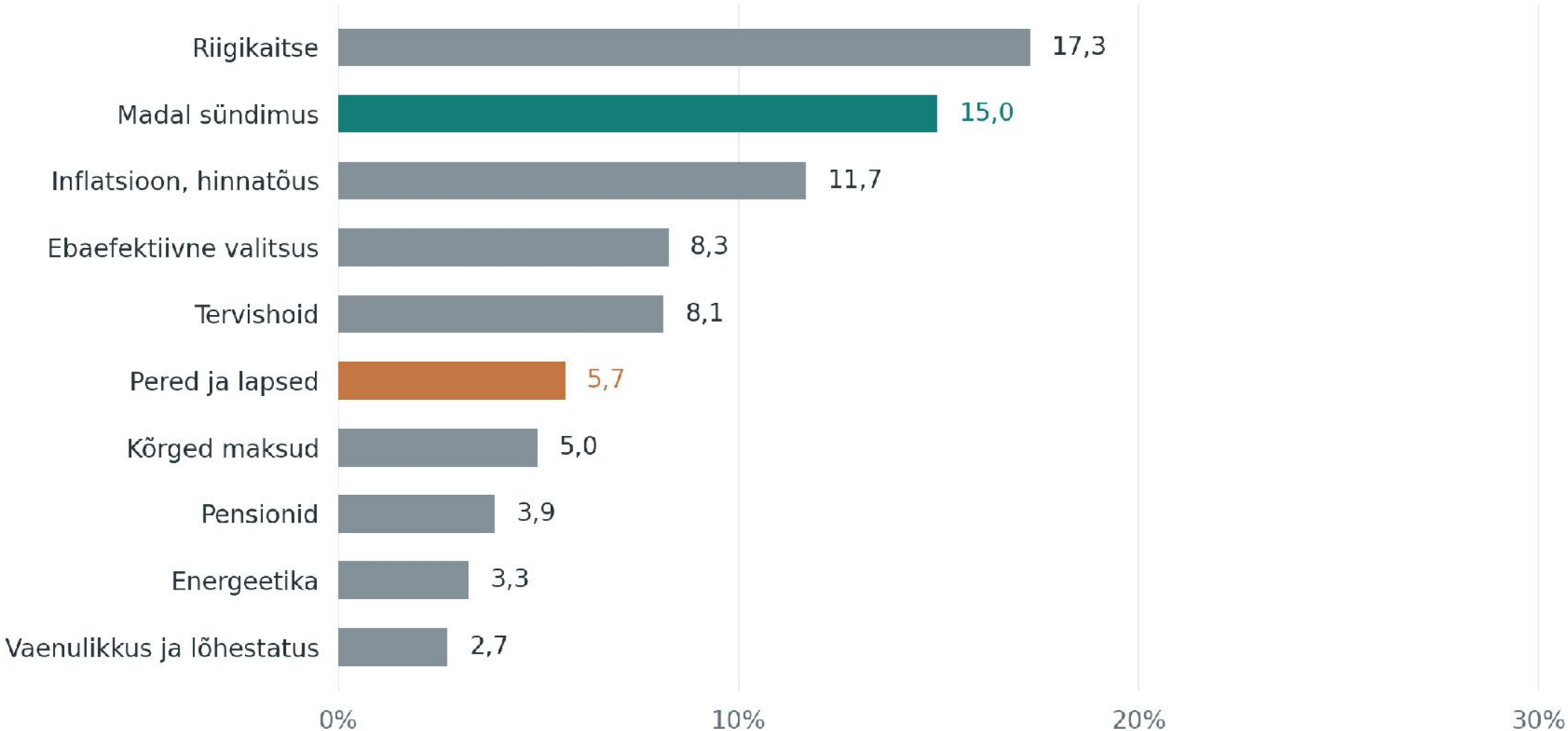
Metsade üleraiumine

Sõnavabadus

Lõimumine

Üks kõige olulisem teema

Esimeseks valikuks nimetanud vastajad, % · 10 juhtivat teemat

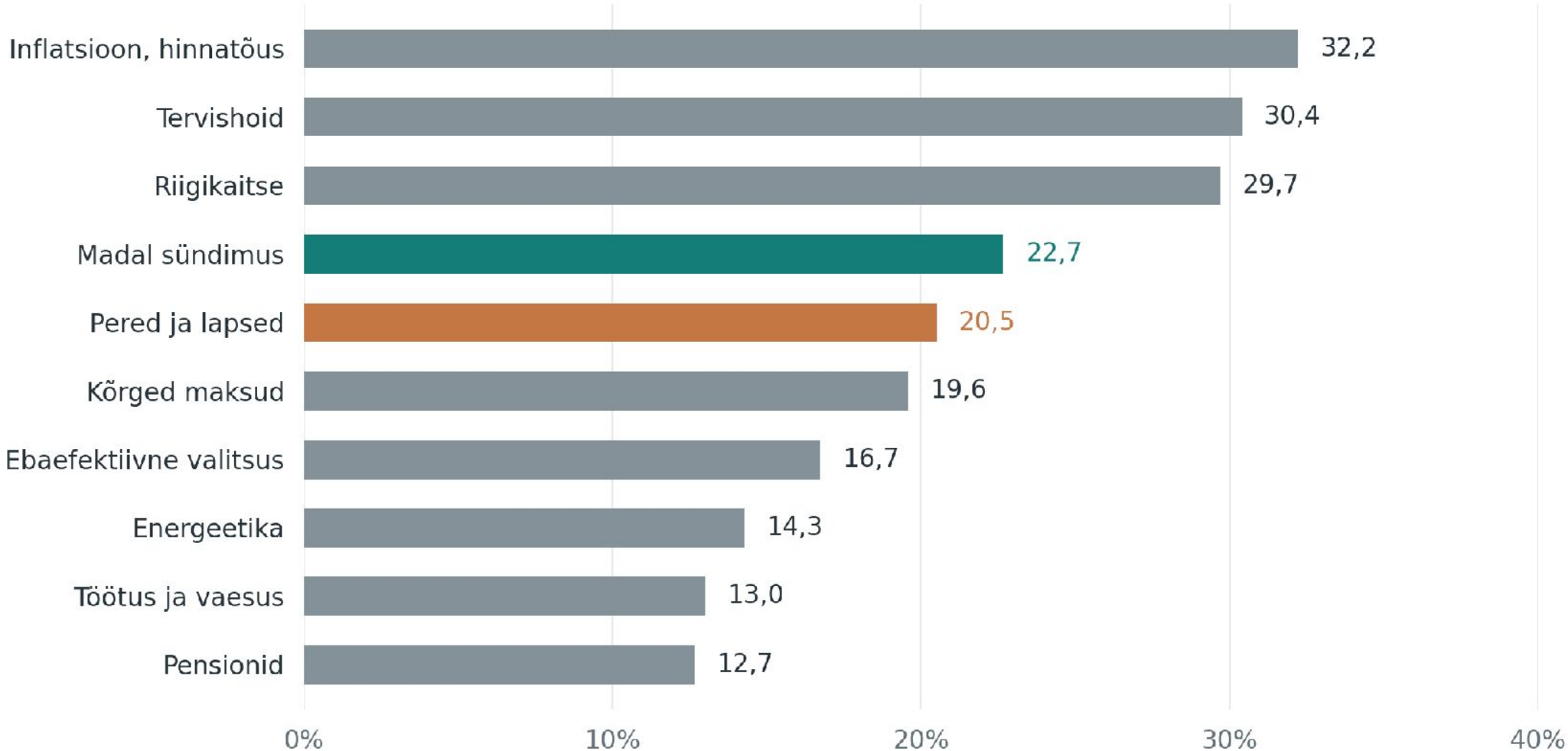

Laine 01.08.2026 · kogu valim n = 3 006

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Kõige olulisemad teemad

Kolme olulisima hulka valinud vastajad, % · 10 juhtivat teemat

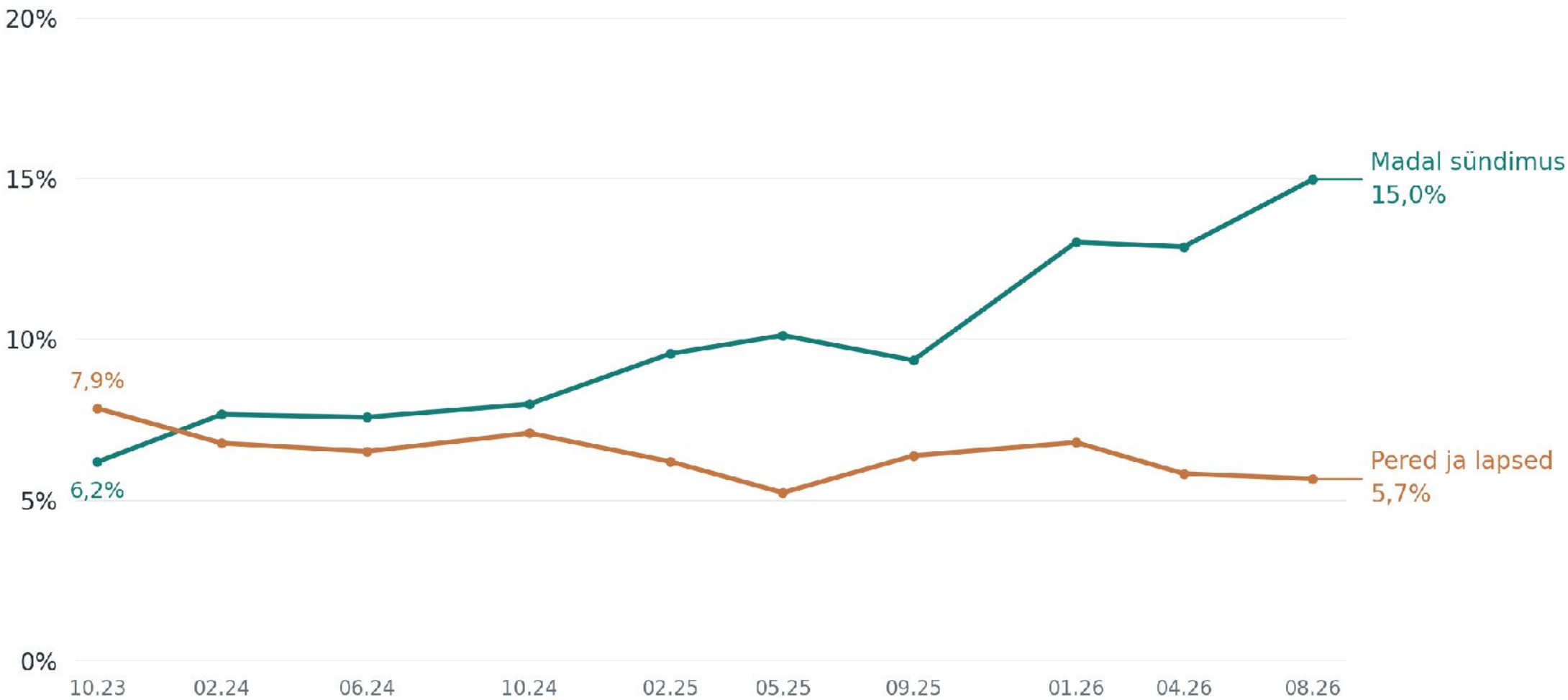

Laine 01.08.2026 · kogu valim n = 3 006

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Sündimus ja pered-lapsed esimese valikuna

Kaalutud osakaal vastajatest, % · oktoober 2023 – august 2026

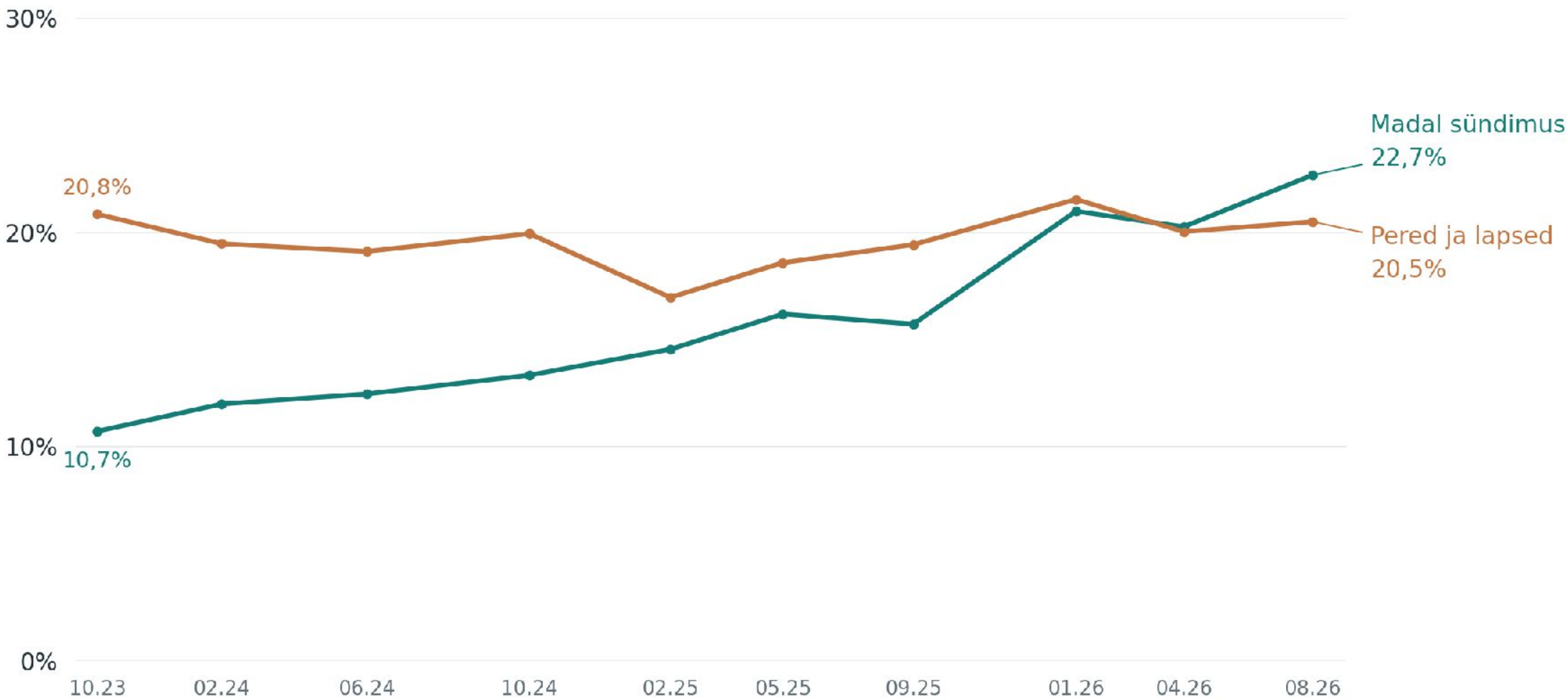

10 uuringulainet · igas laines n = 3 000–3 019 · kuupäevad tähistavad uuringulaineid

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Sündimus ja pered-lapsed kolme olulisima seas

Kaalutud osakaal vastajatest, % · oktoober 2023 – august 2026

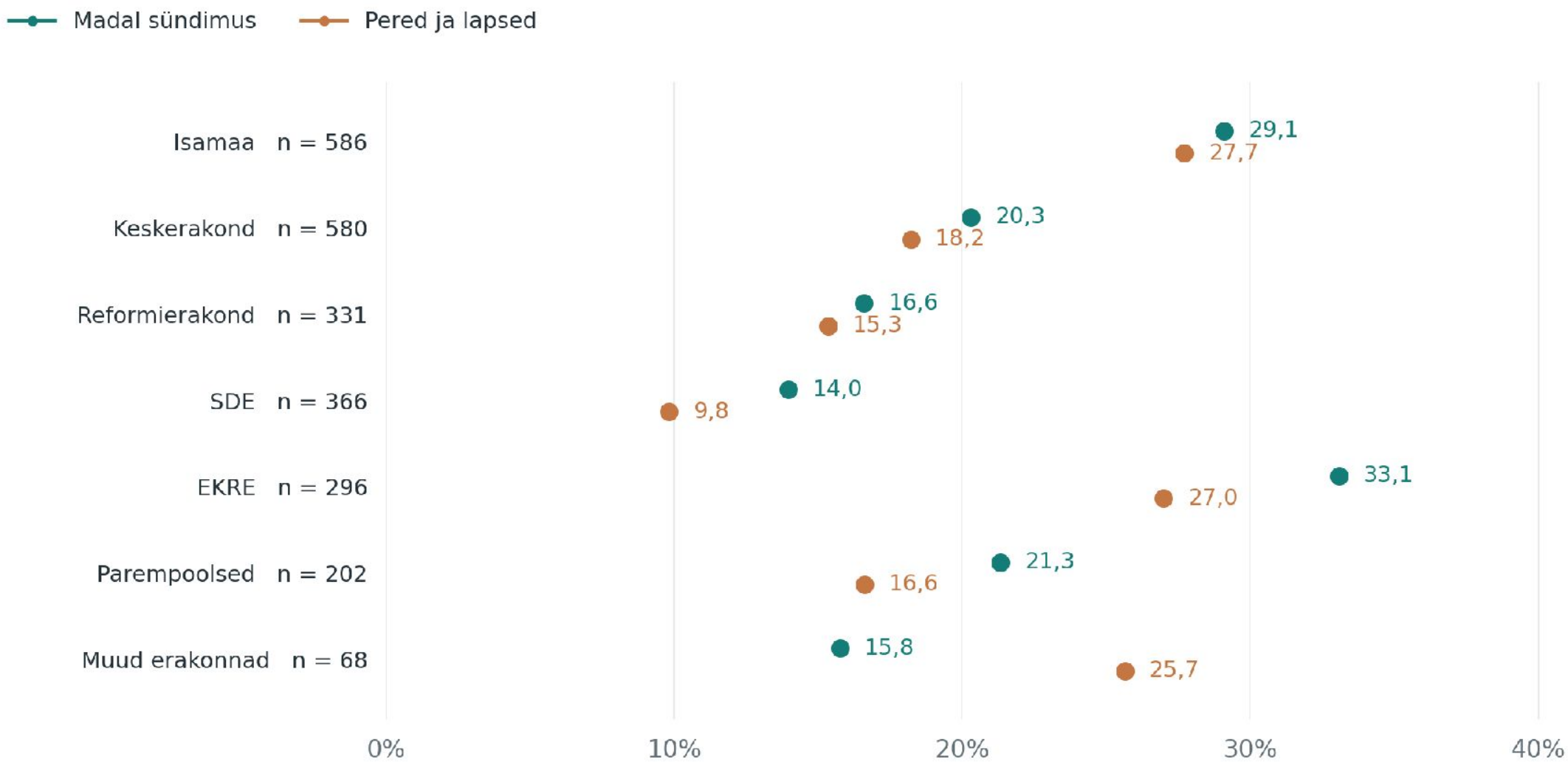

10 uuringulainet · igas laines n = 3 000–3 019 · kuupäevad tähistavad uuringulaineid

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Sündimus ja pered-lapsed erakonnaeelistuse järgi

Kolme olulisima hulka valinud vastajad, %

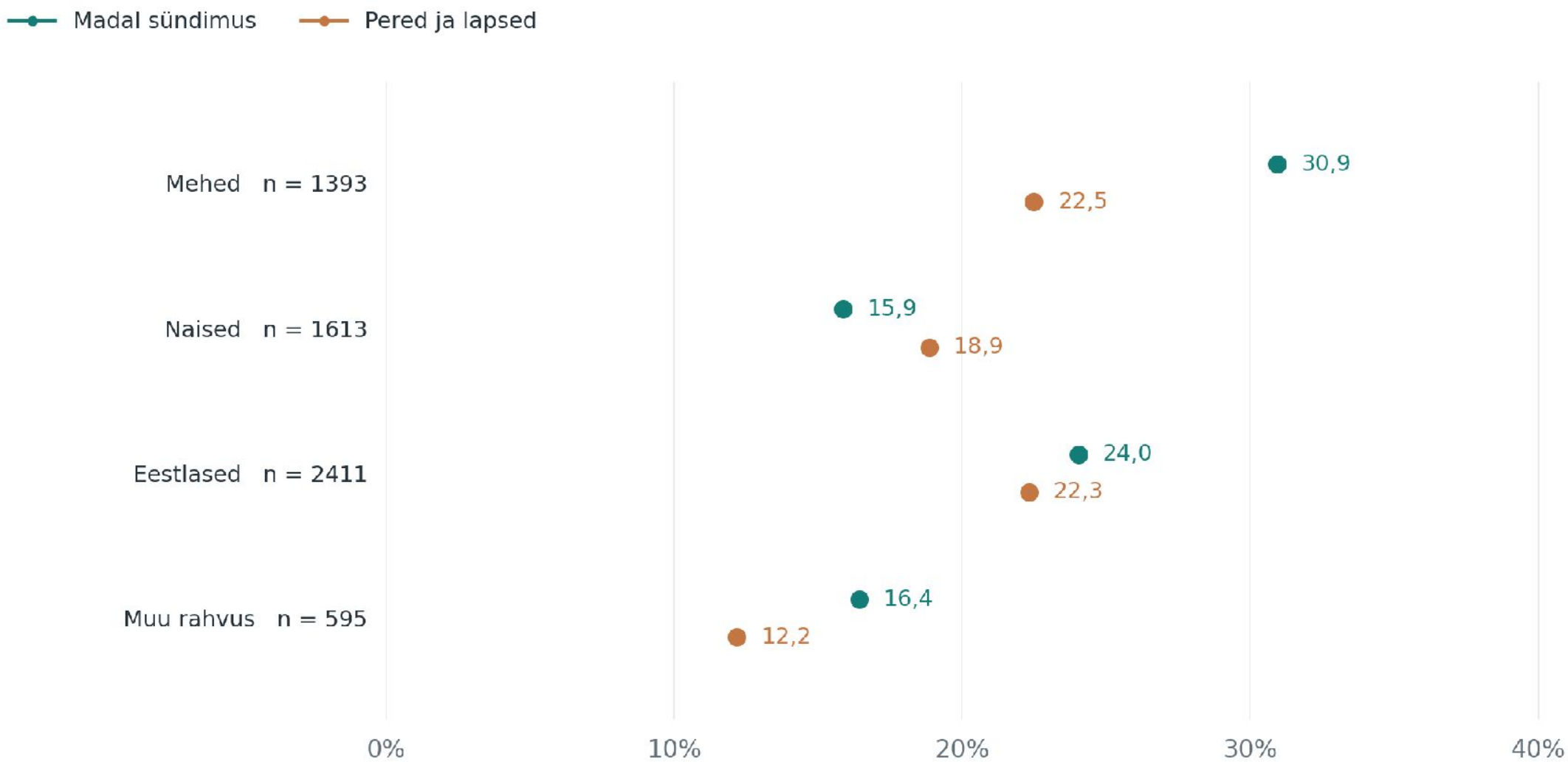

Laine 01.08.2026 · n on grupi kaalumata vastajate arv · Eesti 200 (n = 49) ja ERK (n = 20) on välja jäetud

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Sündimus ja pered-lapsed soo ning rahvuse järgi

Kolme olulisima hulka valinud vastajad, %

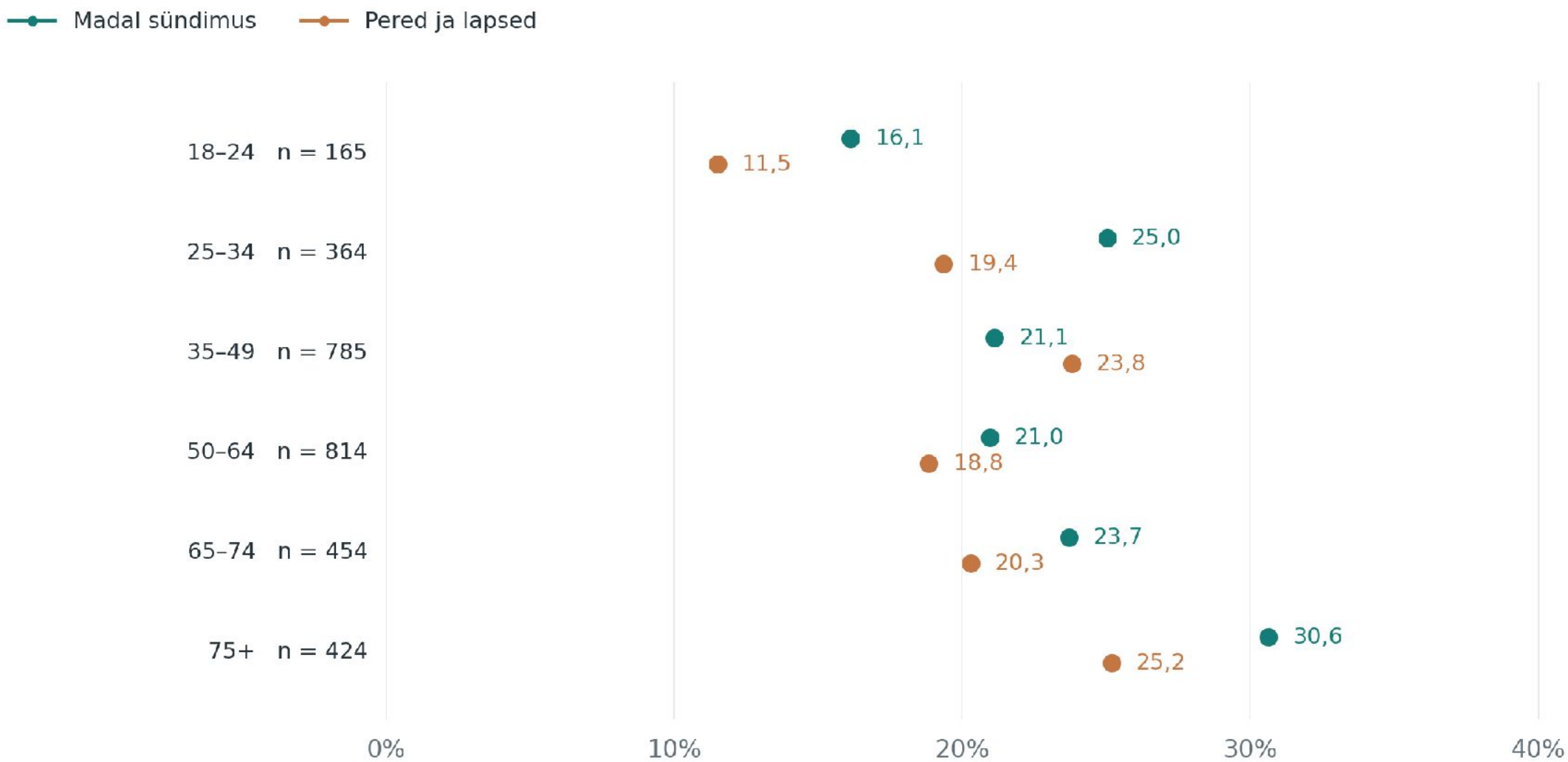

Laine 01.08.2026 · n on grupi kaalumata vastajate arv

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Sündimus ja pered-lapsed vanuserühmade järgi

Kolme olulisima hulka valinud vastajad, %

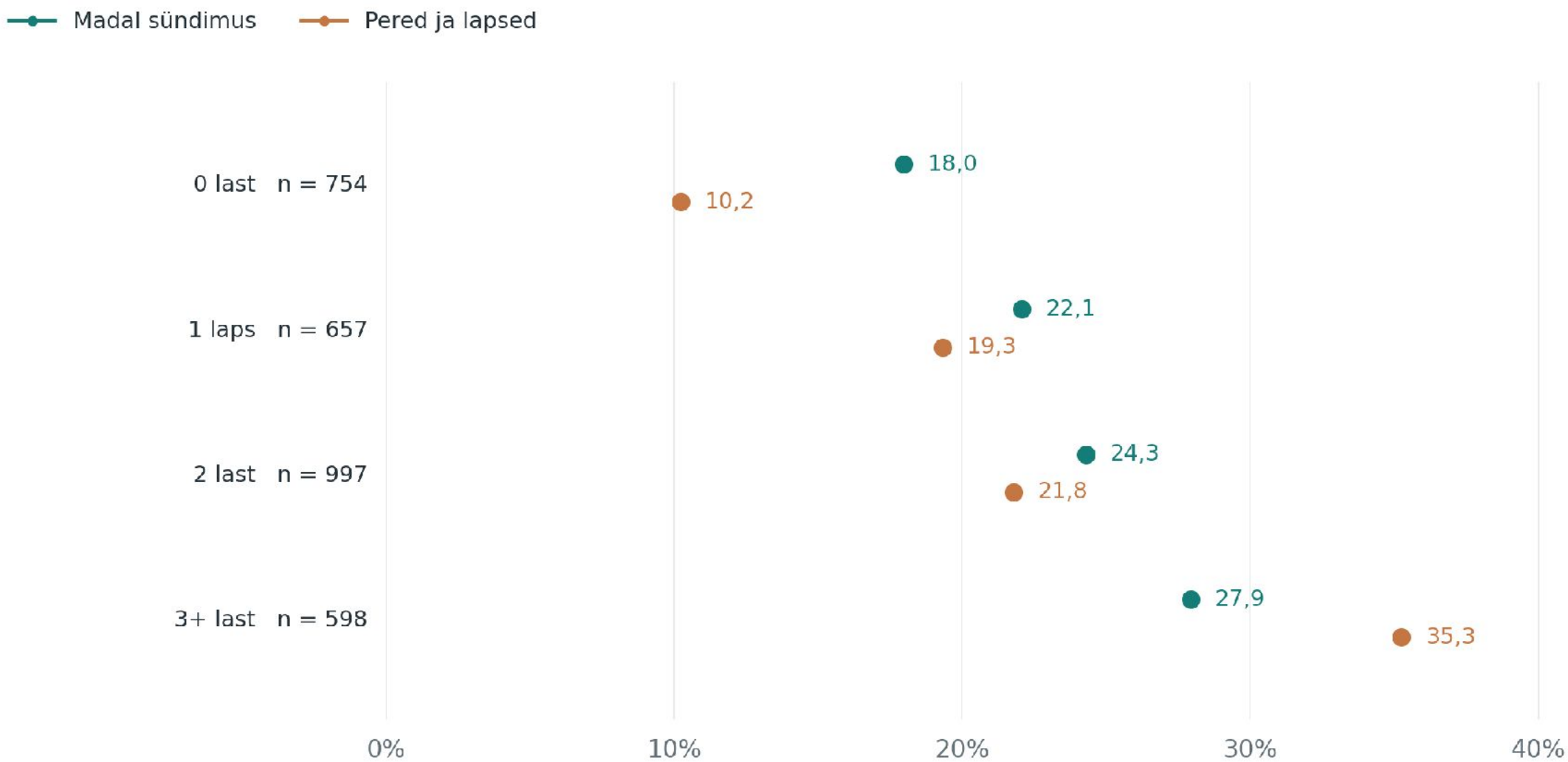

Laine 01.08.2026 · n on grupi kaalumata vastajate arv

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Sündimus ja pered-lapsed laste arvu järgi

Kolme olulisima hulka valinud vastajad, %

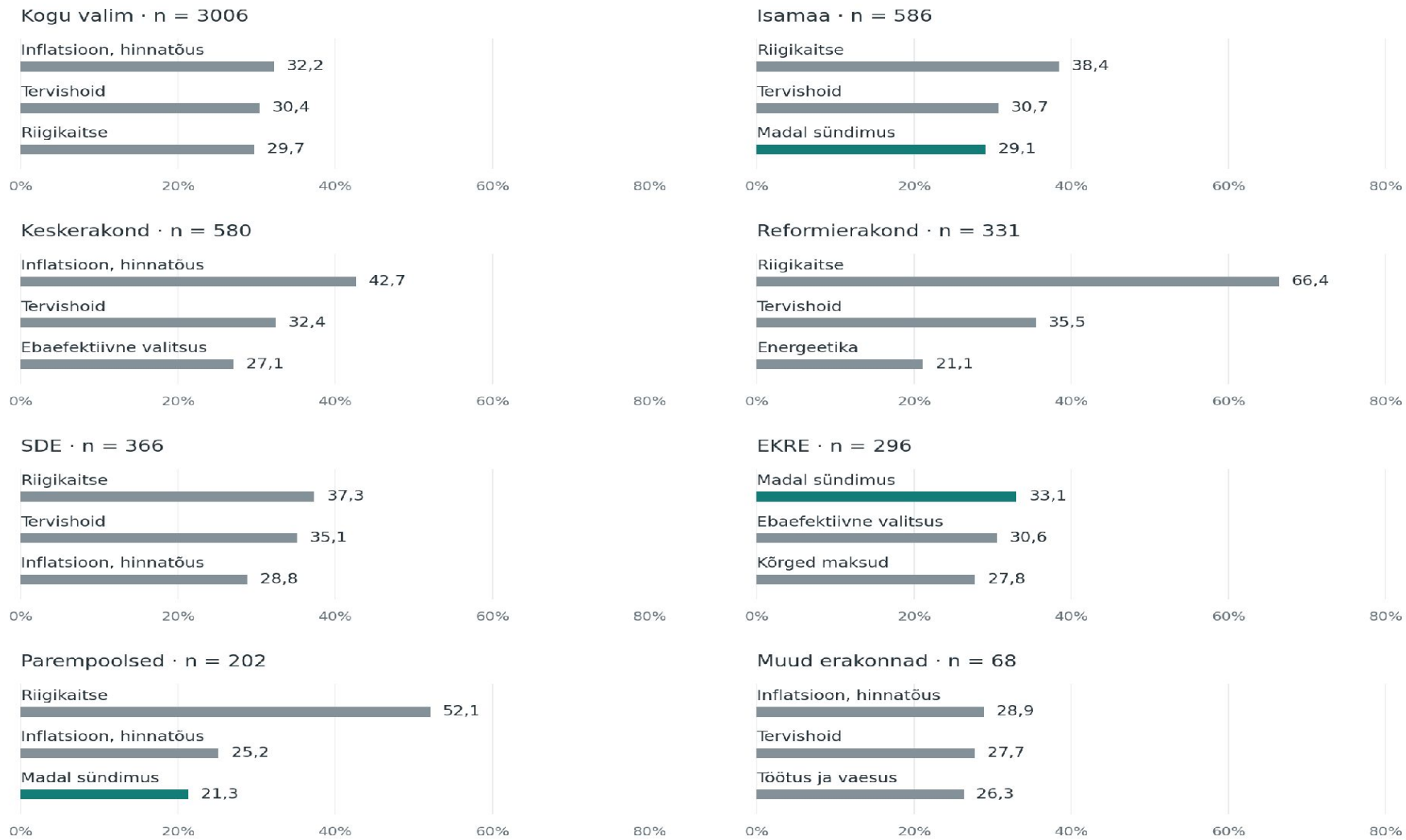

Laine 01.08.2026 · n on grupi kaalumata vastajate arv

Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Kolm juhtivat teemat erakonnaeelistuse järgi

Kolme olulisima hulka valinud vastajad, % · värviga on esile toodud kaks fookusteemat

Laine 01.08.2026 · igal paneelil kolm enim esikolmikusse valitud teemat · skaala on ühine
Eesti 200 (n = 49) ja ERK (n = 20) on välja jäetud
Allikas: Ühiskonnauuringute Instituut ja Norstat AS · kvartaalne paneeluuring

Madal sündimus on tõusnud valijate keskseks mureks

6,2%-lt 15,0%-le

kõige olulisem teema

10,7%-lt 22,7%-le

kolme olulisema seas

- Viimases laines oli madal sündimus esikohavalikute seas **teine** ja esikolmiku arvestuses **neljas**.
- „**Pered ja lapsed**” püsis kolme olulisema teema seas ligikaudu samal tasemel: 20,8% kuni 20,5%.
- **Madalat sündimust** peavad tähtsamaks eelkõige mehed, eestlased, 25–34-aastased ja vanemaealised ning EKRE ja Isamaa toetajad
- Mõlema fookusteema olulisus kasvab koos laste arvuga.